

Crearea Zonei Unice de Plăți în Euro ***(Single Euro Payments Area - SEPA)***

Forumul național SEPA, Banca Națională a României, 28 aprilie 2010

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI – DIRECȚIA PLĂȚI

Agenda

1. Ce reprezintă SEPA?
2. Ce cuprinde SEPA?
3. Ce urmărește SEPA?
4. Viziunea politică referitoare la SEPA
5. Actorii importanți în SEPA
6. Rolul Băncii Naționale a României
7. Avantajele SEPA pentru companii
8. Avantajele SEPA pentru comercianți
9. Avantajele SEPA pentru consumatori
10. Agenda europeană 2010

1. Ce reprezintă SEPA?

O zonă unică a plăților în euro ...

... persoanele fizice și corporațiile vor fi capabile să efectueze plăți fără numerar în cadrul zonei euro dintr-un unic cont de plată, deschis oriunde în zona euro, utilizând un singur set de instrumente de plată, la fel de ușor, de eficient și de sigur ca și în prezent la nivel național.

(Al 4-lea Raport al Băncii Centrale Europene privind evoluția SEPA, februarie 2006)

... o zonă în care consumatorii, operatorii economici, administrațiile publice și alți participanți la activitatea economică vor putea iniția și primi plăți în euro, indiferent dacă se află în interiorul sau în afara granițelor naționale, în aceleași condiții de bază, cu aceleași drepturi și obligații fundamentale, oriunde s-ar afla.

(Zona Unică de Plăți în Euro – SEPA, O piață integrată de plăți de mică valoare, BCE 2006)

2. Ce cuprinde SEPA?

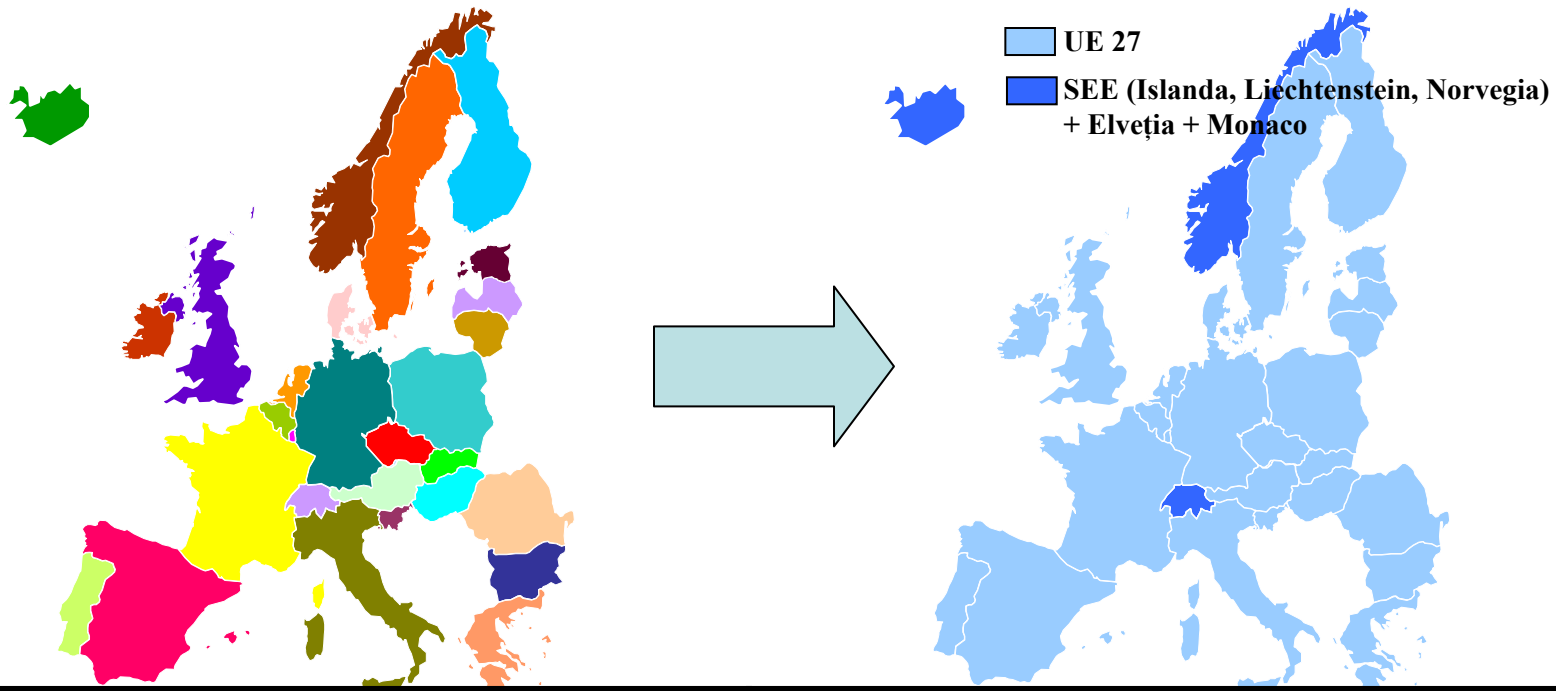
- moneda unică;
- un singur set de instrumente de plată în euro (transfer credit, debitare directă și card de plată);
- standarde tehnice comune;
- practici de business comune;
- infrastructuri eficiente de procesare a plăților în euro;
- un cadru juridic armonizat;
- dezvoltarea continuă de noi servicii oferite consumatorului.

3. Ce urmărește SEPA?

Anterior SEPA

SEPA

Soluții naționale/locale	Soluții comune, cu servicii opționale suplimentare
Standarde și instrumente de plată diferite, practică diferită în relația cu clienții, legislații diferite în domeniul protecției consumatorilor	Standarde și instrumente de plată comune, practică comună în relația cu clienții, legislație armonizată în domeniul protecției consumatorilor
Complexitate și risc în cazul plăților transfrontaliere	Complexitate redusă și eficiență îmbunătățită: toate plățile SEPA sunt considerate plăți interne.

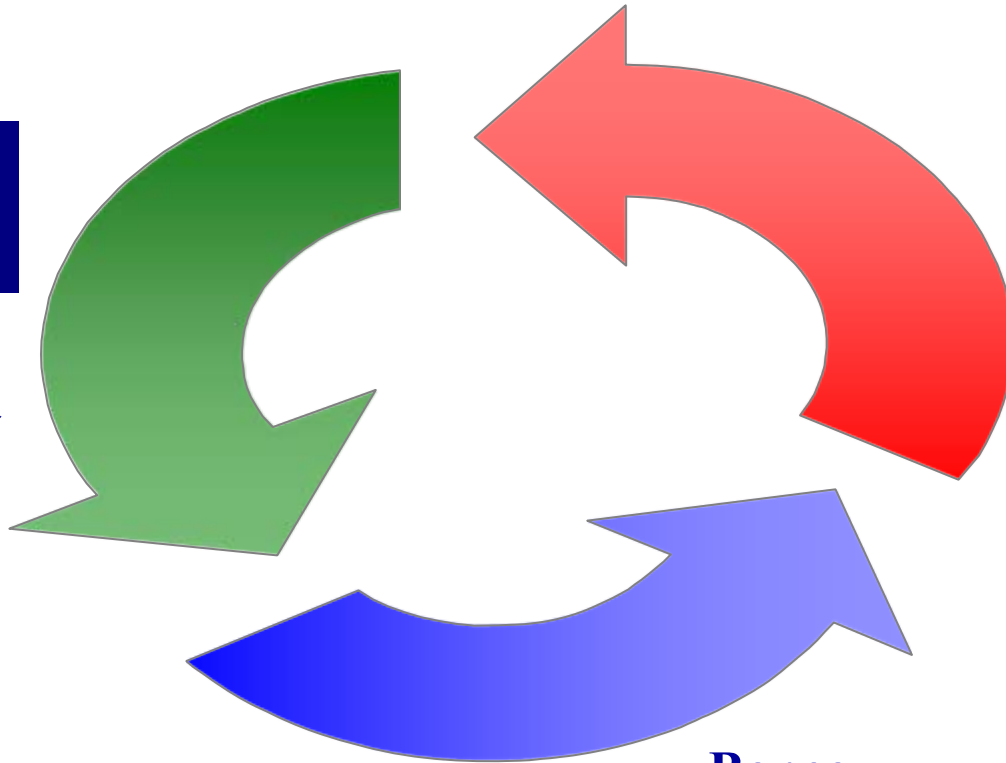
4. Viziunea politică referitoare la SEPA

- ✓ Guvernele statelor membre UE consideră că realizarea SEPA va stimula concurența și inovația, fiind o premisă pentru transformarea pieței unice europene în cea mai competitivă economie bazată pe cunoaștere de la nivel mondial (*Agenda Lisabona*).
- ✓ În fapt, SEPA reprezintă o inițiativă politică de integrare europeană în domeniul plăților, în scopul desăvârșirii pieței unice și a uniunii monetare.
- ✓ Autoritățile care conduc la nivel politic procesul de creare a SEPA (Consiliul ECOFIN, Comisia Europeană, Parlamentul European și Banca Centrală Europeană) au solicitat industriei plăților să sprijine moneda euro prin dezvoltarea unui set de scheme și aranjamente armonizate pentru efectuarea de plăți electronice în euro.

5. Actorii importanți în SEPA

**Comisia
Europeană
(CE)**

**Consiliul
European al
Plăților
(EPC)**

**Banca
Centrală
Europeană
(BCE)**

5.1. Comisia Europeană (CE)

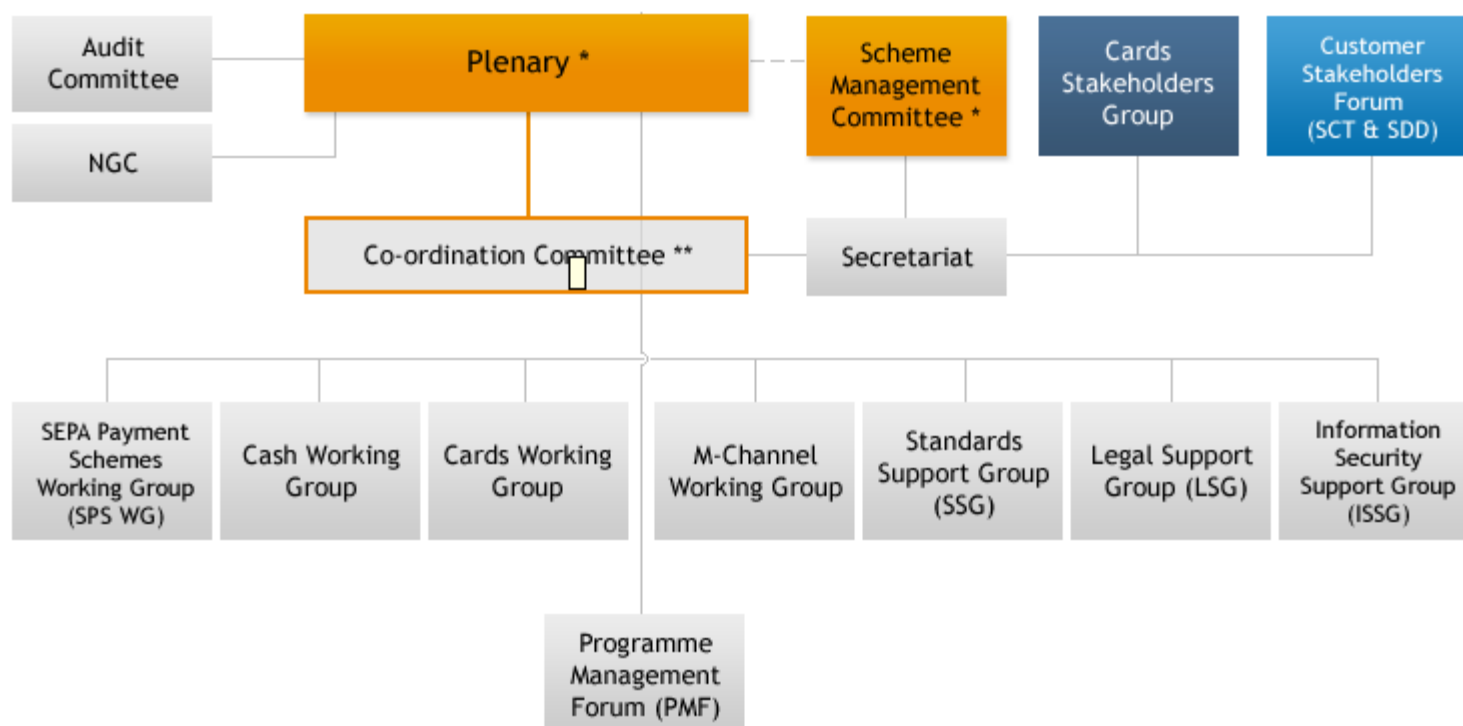
- ✓ Conduce procesul de integrarea economică generală a statelor membre ale UE și implementarea *Acordului de la Lisabona*;
- ✓ Girează angajamentul permanent al guvernelor UE pentru realizarea SEPA;
- ✓ Creează cadrul legislativ și de reglementare necesar implementării instrumentelor SEPA;
- ✓ Acordă sprijin la un nivel comparabil celui din proiectul de introducere a monedei euro.

5.2. Consiliul European al Plăților (EPC)

- ✓ Este organismul de luare a deciziilor și de coordonare a industriei bancare europene în domeniul plăților, special creat pentru a sprijini și promova SEPA.
- ✓ Cuprinde 76 membri (bănci, comunități bancare și instituții de plată) și are următoarele atribuții:
 - dezvoltă și operează schemele de plată SEPA, respectiv Transfer Credit SEPA (SCT) și Debitare Directă SEPA (SDD);
 - dezvoltă aranjamentele de plată necesare SEPA, respectiv *Cadrul armonizat pentru plățile cu carduri și Cadrul armonizat pentru mecanismele de compensare și decontare*;
 - definește poziții comune ale membrilor pe teme privind serviciile de plată;
 - asigură orientarea strategică în domeniul standardizării;
 - elaborează reguli, bune practici și standarde;
 - sprijină și monitorizează implementarea deciziilor luate și procesul de migrare.

5.2. Consiliul European al Plăților (EPC)

Structura de guvernare

* Decision Making Body

** Process Decision Making Body

5.3. Banca Centrală Europeană (BCE)

- ✓ Acționează în calitate de catalizator pentru activitățile sectorului privat :
 - formulează orientări pentru participanții pieței, în scopul realizării unei piețe a plăților de mică valoare care să servească cel mai bine interesele UE;
 - cooperează cu sectorul public pentru a se asigura că acesta se va număra printre primii utilizatori ai produselor de plată SEPA în toate țările;
 - conlucrează cu toți utilizatorii pentru a se asigura că așteptările acestora sunt luate în considerare de către EPC și, respectiv, de comunitățile bancare naționale;
 - contribuie la coordonarea eforturilor de comunicare la nivel transfrontalier (împreună cu CE și EPC) și național (împreună cu organismele de coordonare constituite în fiecare țară).

6. Rolul Băncii Naționale a României (BNR)

- ✓ Este similar celui asumat de Eurosistem și, în special:
 - Comunică participanților pieței orientările Eurosistemului, precum și cele proprii referitoare la SEPA.
 - Are rol de observator la nivelul *Comitetului național SEPA* și al *Comisiei SEPA* a ARB.
 - Avizează *Planul național de implementare și migrare la SEPA*.
 - Monitorizează evoluția proiectului SEPA și procesul de migrare.
 - Comunică permanent cu părțile implicate în proiect, în scopul diseminării informațiilor relevante și identificării așteptărilor pieței.
 - Co-prezidează reuniunile *Forumului național SEPA*.
 - Cooperează cu sectorul public și cu ceilalți utilizatori ai produselor SEPA.
 - Participă la activitățile structurilor cu atribuții în domeniu ale BCE și ale Sistemului European al Băncilor Centrale.

7. Avantaje pentru companii

- ✓ Simplificarea procesului de gestionare a plăților
- ✓ Reducerea costurilor și a timpului, prin:
 - Realizarea în mod centralizat a tuturor plăților în euro, utilizând un singur cont bancar și instrumentele de plată SEPA.
 - Procesarea mai facilă a plăților, în condițiile în care atât plățile inițiate cât și cele primite vor avea același format (datorită standardizării formatelor bancare).
 - Consolidarea tuturor plăților și a managementului de lichiditate într-un singur loc, cu posibilitatea dezvoltării de centre de servicii centralizate de plată și aplicații de tip *straight-through-processing* (STP).
- ✓ Posibilitatea utilizării unor servicii cu valoare adăugată precum *e-invoicing* și *e-reconciliation*, care ajută la optimizarea procesului de gestionare a plăților.

8. Avantaje pentru comercianți

- ✓ Crește concurența între furnizorii de servicii de plată, fapt ce implică o mai mare posibilitate de alegere, costuri mai scăzute și servicii mai bune.
- ✓ Posibilitatea alegerii oricărei bănci acceptatoare din zona euro pentru plățile realizate cu cardul la comerciant, deoarece băncile acceptatoare vor trebui să fie în măsură să proceseze plăți cu orice card compatibil SEPA.
- ✓ Prețurile sau costurile aferente achiziționării/utilizării terminalelor POS vor scădea, ca rezultat al standardizării acestora și al creșterii concurenței între furnizori.
- ✓ Se va putea accepta la un terminal POS o gamă variată de carduri compatibile SEPA.

9. Avantaje pentru consumatori

- ✓ Pot utiliza un singur cont bancar pentru efectuarea de plăți, indiferent de locul unde se regăsesc aceștia la un anumit moment dat în zona SEPA.
- ✓ Plățile electronice către orice beneficiar din zona euro vor putea fi la fel de ușor de efectuat ca și actualele plăți naționale.
- ✓ Se va putea folosi același card pentru efectuarea oricărui tip de plăți în euro, cu avantaje certe în cazul călătoriilor.
- ✓ Vor petrece mai puțin timp pentru efectuarea de plăți, obiectivul fiind de a se elimina plățile pe suport hârtie și de a se efectua doar plăți electronice, care să fie combinate cu servicii cu valoare adăugată.

10. Agenda europeană 2010

1. Stabilirea unui termen limită pentru migrarea la SCT și SDD

- Există argumente clare și puternice în favoarea stabilirii unui termen de migrare (asigurarea siguranței juridice, nevoia de a evita sau reduce costurile operării unor sisteme de plăți paralele și de a oferi finalitate procesului de migrare).
- Parlamentul European a solicitat în mod repetat CE „*să stabilească un termen clar, convenabil și obligatoriu pentru finalizarea migrării la instrumentele SEPA, care să nu depășească data de 31 decembrie 2012*” (rezoluțiile din 12 martie 2009 și 10 martie 2010).
- Consiliul Guvernatorilor al BCE împărtășește, la rândul său, ideea stabilirii unui termen de finalizare a migrării la SCT și SDD care să fie „*realist dar și ambițios*”.

10. Agenda europeană 2010

Stabilirea unui termen limită pentru migrarea la SCT și SDD

- Există solicitări în acest sens și din partea pieței (Consiliul European al Plăților, infrastructurile de compensare și decontare, *European Association of Corporate Treasurers* – EACT, *European User Committee* – EUC).
- Concluzia reuniunii Consiliului UE din 2 decembrie 2009: CE a fost invitată ca, în colaborare cu BCE și cu ceilalți factori implicați, să realizeze o evaluare complexă a necesității reglementării prin lege, la nivel comunitar, a unor termene de migrare obligatorii pentru SDD și SCT și, în cazul în care se confirmă o astfel de necesitate, să înainteze o propunere legislativă în acest sens.

10. Agenda europeană 2010

2. Îmbunătățirea guvernantei SEPA

- Succesul scontat al proiectului SEPA se poate obține doar dacă toți actorii pieței se simt implicați în proiect.
- În ultimii ani, în statele membre au fost create foruri naționale de plăți, destinate discutării aspectelor sociale și politice aferente pieței plăților de mică valoare, dar la nivel comunitar nu există încă o structură similară.
- Chiar dacă guvernanta EPC a fost îmbunătățită (prin crearea *Customer Stakeholders Forum* și acceptarea reprezentării în EPC a instituțiilor de plată reglementate de noua *Directivă privind serviciile de plată în piața internă*), în prezent, la nivel european se dezbate necesitatea separării guvernantei EPC de cea a proiectului SEPA.

10. Agenda europeană 2010

Îmbunătățirea guvernancei SEPA

- În 2 decembrie 2009, Consiliul UE a reiterat necesitatea îmbunătățirii guvernancei proiectului SEPA, încurajând CE și BCE „să stabilească, în strânsă colaborare cu toți actorii proiectului SEPA (și în special cu utilizatorii cu volume mari de plăți precum autoritățile publice, corporațiile și alte entități mari), până cel târziu la mijlocul anului 2010, o structură de guvernanță și monitorizare a SEPA la nivelul UE, care să aducă laolaltă ambele părți, atât cererea cât și oferta, pe picior de egalitate, sub o președinție neutră”.
- În prezent, se discută despre crearea unui *Consiliu SEPA al UE*, care să asigure o coordonare mai bună la nivel politic a proiectului și care să fie format din reprezentanți la nivel înalt ai ambelor părți (oferta și cererea), să fie co-prezidat de CE și BCE și să funcționeze în mod coordonat cu alte instituții comunitare (Consiliul UE și Parlamentul European), precum și cu băncile centrale naționale și cu comitetele naționale SEPA.

10. Agenda europeană 2010

3. Crearea unei scheme europene de plată cu cardul

- Rezoluția Parlamentului European din 10 martie 2010: Se solicită crearea unei scheme europene de plată cu cardul (prin implementarea unei scheme complet noi, realizarea unei combinații între schemele existente sau extinderea unei scheme existente).
- În prezent, există o serie de inițiative, precum Monnet, EAPS și Payfair.

10. Agenda europeană 2010

4. Promovarea inovării

- Implementarea SEPA, cu cele trei produse principale ale sale, nu reprezintă sfârșitul procesului, ci doar stimulentele pentru continuarea modernizării pieței plăților de mică valoare.
- Se urmărește dezvoltarea așa-numitelor servicii cu valoare adăugată, care să fie oferite clienților pentru facilitarea efectuării de plăți electronice de către aceștia: plăți inițiate prin telefonul mobil (*m-payments*), plăți inițiate online prin internet (*e-payments*), facturare electronică (*e-invoicing*), reconciliere electronică (*e-reconciliation*), emiterea de bilete electronice pentru avion pe cardul bancar (*e-tickets*), notificarea prin SMS a efectuării de plăți (*credit advice*) etc.

Crearea Zonei Unice de Plăți în Euro (SEPA)

Vă mulțumesc pentru atenție!

Răzvan Vartolomei

Direcția Plăți

Email: razvan.vartolomei@bnro.ro

Tel.: 021.313.06.93